

Otázka pod pás: Viete používať frazeologizmy?

Pred časom v jednej z politických diskusných relácií zaznela výzva, že moderátorka sa chystá položiť hosťovi **otázku pod pás**. Asi mala na mysli *otázku na telo alebo ranu pod pás*. Oba výrazy totiž vyjadrujú slovný zásah do citlivej témy, ktorá nemusí byť adresátovi príjemná.

Nedávno v inej televíznej relácii sa zase moderátor vyjadril, že istý problém je pre všetkých **t'ažkým orieškom**. Pravdepodobne chcel použiť slovné spojenie *tvrdý oriešok*. To zobrazuje zložitý problém, ktorý je náročné vyriešiť, tak ako si veverička nevie poradiť s rozlúsknutím tvrdého orieška.

Ak nám niekto veľmi prekáža, určite nepovieme, že nám **leží v zuboch**, ako sme sa mohli dopočuť v jednej relácii. Buď nám niekto *leží v žalúdku*, alebo ho *máme v zuboch*. Význam je pri týchto dvoch frazeologizmoch podobný, možno preto sa stala takáto chyba.

A napokon, podľa redaktorky jednej z komerčných televízií sa politici v súčasnosti stávajú **ostrým terčom kritiky**. Terčom sa možno stávajú, ale určite nie ostrým. Ostrá totiž býva práve kritika, ktorá sa na nich valí zo všetkých strán.

Akým prostredím ľudského života sa predovšetkým zaoberá ukážka?

- a) Domácnosťami a každodenným životom rodiny
- b) Školským prostredím a žiakmi
- c) Televíziou a mediálnym priestorom
- d) Politikou a štátnymi inštitúciami

Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky?

- a) Autorka odporúča používať v mediálnom prostredí frazeologický slovník.
- b) Ľudia z médií majú problém s používaním ustálených slovných spojení.
- c) Autorka textu sa neslušne vyjadruje o ľuďoch, ktorí nemajú výborné jazykové znalosti.
- d) Správne ovládanie jazyka je nevyhnutnosťou pre prácu v televízii, rozhlase a časopise.

V ktorej možnosti je uvedený správny význam obrazného pomenovania z ukážky?

- a) Ostrá kritika je neprijemné a výrazné vyjadrenie sa k niečomu.
- b) Tvrdým orieškom označujeme vyriešenie nejakého problému.
- c) Ak dáme ranu pod pás, povieme niečo citlivo inej osobe.
- d) Ak máme niekoho v zuboch, je terčom nášho výsmechu.

Ktoré tvrdenie o ukážke je pravdivé?

- a) Ukážka obsahuje štyri strofy.
- b) Ukážka neobsahuje zdobeniny.
- c) V nadpise ukážky je nesprávne ustálené slovné spojenie.
- d) V poslednej vete ukážky nie je žiaden umelecký prostriedok.

Rudolf Dilong: Epigramy

Múdry mlčí, nehovorí,
ani keď ho život morí,
hlúpemu však jazyk blčí,
rozpráva viac ako mlčí.

Ktoré z týchto prísloví má rovnaké ponaučenie ako epigram v ukážke?

- a) Hovoriť striebro mlčať zlato.
- c) Ak sa chceš chvastať, hovor pňu.
- b) Aj najtuhšie drevo prehorí.
- d) Nie je všetko Písmo sväté, čo ľudia hovoria.

Ktoré z týchto prísloví má rovnaké ponaučenie ako: Kto seje vietor, žne búrku.

- a) Kde obe strany nie sú v zhode, tam je tretí ku ich škode.
- b) Pod sviečkou býva najväčšia tma.
- c) Ako si kto ustelie, tak bude spať.
- d) Tak dlho sa chodí s krčahom po vodu, až sa ucho odtrhne.

V ktorej možnosti sa v prísloví alebo porekadle nachádza pomnožné podst. meno?

- a) Pozerá na svet ako cez ružové okuliare.
- b) Zlý strom zlé ovocie dáva.
- c) Čas sú peniaze.
- d) Bláznom a pánom všetko slobodno.

Aký je človek, ktorému v bruchu vyhrávajú muzikanti? Napiš prídavným menom.

Veta *Kocky sú hodené.* je:

- a) dvojčlenná, neúplná
- b) dvojčlenná, holá
- c) dvojčlenná, rozvitá
- d) dvojčlenná, úplná

Keď niekto robí z komára somára, tak:

- a) zveličuje malicherný problém
- b) neustále niekoho otravuje
- c) robí ťažkú a namáhavú robotu
- d) ponizuje niekoho múdreho

Aké zviera chýba v porekadle „kúpiť _____ vo vreči“?

- a) pes
- b) ovca
- c) mačka
- d) mravec

